

Pražské školy začnou nabízet menstruační potřeby zdarma

26.11.2025 - | Magistrát hlavního města Prahy

Školní instituce v hlavním městě začnou od ledna 2026 poskytovat menstruační potřeby svým žákyním, studentkám a pedagožkám zdarma. Vyřeší se tak dlouho přehlížená problematika chybějících základních hygienických potřeb na dámských toaletách, jejichž poskytování by dnes mělo být samozřejmostí.

Změna reflektuje novelu vyhlášky Ministerstva zdravotnictví ČR, která vejde v platnost začátkem roku 2026. *„Přehlížení a bagatelizování základních ženských potřeb nepatří do moderní společnosti. S nedostupností menstruačních potřeb ve školách se navíc prokazatelně pojí fenomény jako zvýšená absence či duševní problémy studentek. To prokázal i dosavadní provoz na ostravských školách, kde podobný projekt již od roku 2024 běží a který nám byl inspirací. Proto nyní hlavní město také díky materiální podpoře společnosti Tesco, která toto téma dlouhodobě podporuje, spouští tento program i v Praze,”* říká Jiří Brůžek, předseda Výboru pro výchovu a vzdělávání Zastupitelstva hl. m. Prahy, zastupitel klubu Pirátů a jeden z iniciátorů tohoto projektu v metropoli.

Primárním cílem vyhlášky není řešit menstruační chudobu, ale přivést do škol vyšší kulturu pobývání. Potřeby jsou nicméně k dispozici všem, tedy i studentkám, které se s podobnými nepříjemnostmi potýkají. *„Podporuji každé zkvalitnění služeb ve škole, především když vede k řešení problémů a nedostatků našeho systému. Ve většině škol byly i nyní menstruační potřeby v zásuvce u katedry, avšak umístění přímo na toaletách je praktičtější a dostupnější,”* uvádí Antonín Klecanda, radní hl. m. Prahy pro oblast pro školství.

Již nyní funguje na devíti pražských školách zkušební provoz, který umožnil zmiňovaný materiální dar společnosti Tesco. Ta do pražských škol dodala menstruační potřeby v hodnotě téměř 80 000 Kč a umožňuje tak provoz pilotního projektu do začátku roku 2026. Následovat bude ostrý provoz, který školy budou financovat ze svého rozpočtu přibližně částkou 2 000 Kč měsíčně.

Zkušenosti ze strany pedagogů a ředitelů poukazují na skutečnost, že se nejedná o okrajové téma. Některé uvědomělé pedagožky studentkám v nouzi poskytovaly své potřeby, tato proaktivita nicméně lektorky finančně zatěžuje a není dostatečným řešením, na které je spoleh. Chybějící plošné řešení s sebou navíc přináší navazující problémy. Dle studií běžně dochází k náhlým a neohlášeným odchodům z výuky či úplná absence. Například během pilotního projektu na střední škole v americkém New Yorku po zpřístupnění potřeb prokazatelně stoupla docházka studentek o 2,4 %. Veřejné řešení tématu navíc přináší tolik potřebné odtabuizování.

Samotná problematika menstruační chudoby by měla být adresována v rámci opatření spadajících pod hlavičku sociální intervence (nizkoprahové kluby, přímá intervence ad.) nebo pod hlavičku opatření fiskálních (0% sazba DPH). Šlo by ale o opatření na celostátní úrovni.

„Společnost Tesco již v roce 2024 snížila cenu menstruačních potřeb o hodnotu DPH, aby byly lépe dostupné a pomohla tím upozornit na toto téma. Od září do prosince letošního roku Tesco každý měsíc dodává více než 24 000 kusů menstruačních potřeb na 163 dívčích toalet devíti pražských škol, celkem podpoří téměř 4 000 dívek, aby měly klid a jistotu, že jim nic nebude bránit v plnohodnotném vzdělávání,” sděluje Lucie Loučková, manažerka externí komunikace společnosti Tesco ČR.

Změna vyhlášky byla iniciována schůzkou v Poslanecké sněmovně Parlamentu ČR, která nastavila směřování dalšího vývoje. Za hlavní město se jí zúčastnil Jiří Brůžek, dále zástupkyně organizací Člověk v tísni a Sola Pomáhá, které se dlouhodobě zabývají menstruační chudobou, či Zbyněk Pražák za město Ostrava. Celá akce se uskutečnila pod záštitou pěti poslankyň napříč politickým spektrem: Kláry Kocmanové, Martiny Ochodnické, Marie Jílkové, Michaely Šebelové a Tatiany Malé.

Projekt získal v Praze podporu napříč politickým spektrem, společně se současnou koalicí jej podpořily i opoziční kluby v Zastupitelstvu hl. m. Prahy.

„Menstruační chudoba se netýká jen dívek ze sociálně vyloučených lokalit nebo z rodin s nižšími příjmy. Pomůžeme tím všem dívkám – protože jakoukoliv z nich může někdy menstruace zaskočit nečekaně. A právě v takových chvílích je zásadní, aby základní hygienické potřeby byly jednoduše dostupné přímo na toaletách. Je to drobný krok, ale s obrovským dopadem – pomáhá předcházet stresu, studu a zbytečným absencím. Jsem ráda, že se město Praha přidává do sítě dalších českých měst, které myslí na potřeby všech dívek ve školách a zároveň pomáhají detabuizovat toto téma,“ připojuje se zastupitelka z klubu STAN Kateřina Arnotová.

„My v ODS preferujeme pomoc těm, kteří si nemohou pomoci sami. Pomáhat je třeba i v neplánovaných situacích. Doufám, že taková pomoc nebude zneužívána jako se často děje v případě jiného "spotřebního materiálu" ve veřejných budovách, kam i školy patří,“ sděluje zastupitelka zastupitelského klubu SPOLU pro Prahu Lucie Kubesa.

„Menstruace není slabost ani téma, o kterém bychom měli mlčet. Je přirozenou součástí života, a školy by měly být prostředím, kde se dívky cítí v klidu a v bezpečí. Možnost sáhnout si po základních hygienických potřebách bez ostychu a bez žádosti o pomoc je dobrý krok k pomoci v nouzi, který může odstranit zbytečný stres i stud. I tímto se učíme respektu – k sobě navzájem i k vlastnímu tělu,“ komentuje projekt zastupitelka ANO Marta Gellová.

„Uskutečňujeme to, co už dávno mělo být standardem. V městských částech, kde má PRAHA SOBĚ na starosti školství, systém funguje. Přejeme si, aby v každé škole v Praze menstruační pomůcky byly k dispozici,“ dodává zastupitel klubu Praha sobě Jan Čížinský.

<https://praha.eu/w/prazske-skoly-zacnou-nabizet-menstruacni-potreby-zdarma>